

Organ
Förbundsstyrelsen

Datum
2.7.2024

6/2024

Sammanträdestid	Tisdag 2.7.2024 kl. 11.30-13.30	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	ORDINARIE	ERSÄTTARE
	☒ Nina Fellman, ordf.	☐ Anna Holmström
	☒ Sven-Anders Danielsson, vice ordf.	☐ Runar Karlsson
	☒ Simon Påvals	☐ Tom Forsbom
	☒ Christian Dreyer	☐ Julia Lindfors
	☒ Jana Eriksson	☐ Jan-Anders Öström
	☒ Christina Nukala-Pengel	☐ Ewa Danielsson
	☒ Egil Mattsson	☐ Andreas Henriksson
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, Föredragande, sekreterare	☐ Åsa Andersson, sekreterare
Övriga närvarande	☐ Mikaela Brandt-Lindholm	☒ Jenny Tildeman §§ 94,95
	☐ Cecilia Dahlström	☒ Sarah Holmberg § 93
	☐ Susann Peltonen	☒ Rickard Olsson §§ 88-91
	☐ Paulina Eklund	☒ Johan Sandén §§ 88-91
Paragrafer	§§ 84 - 95	
Underskrift	Ordförande	Sekreterare
	_____ Nina Fellman Ordförande	_____ Katarina Dahlman Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 27.6.2024	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

ÄRENDEN:

- § 84 Sammanträdets sammankallande och beslutsförhet
- § 85 Protokolljustering
- § 86 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 87 Förbundsstämmans sammanträde 14.6.2024
- § 88 Begäran om utlåtande och synpunkter över förslag - informationshanteringslag för Åland m.m. samt målsättningar och riktlinjer för digitaliseringen för Ålands landskapsregering
- § 89 Utvärdering av den digitala säkerheten
- § 90 Socialvårdssystemet Viva samt Ålands hälso- och sjukvårds vårdinformationssystem Cosmic
- § 91 Koppling till Kanta-tjänsten
- § 92 Inkonsekvent tillämpning av landskapslag om hälso- och sjukvård
- § 93 Inrättande av tjänst
- § 94 May Rotz placeringspolicy
- § 95 Budgetutfall jan-april 2024

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 27.6.2024

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

Bilagor:

1. Remissbrev förslag till informationshanteringslag för Åland m.m.
2. Lagförslag informationshanteringslag för Åland m.m.
3. Parallelltexter informationshanteringslag för Åland m.m.
4. Förslag till målsättningar och riktlinjer för digitalisering för Ålands landskapsregering
5. Huvudavtal för patient- och vårdinformationssystem utkast
6. Tjänsteavtal för patient- och vårdinformationssystem utkast
7. Beslutsprotokoll ÅHS
8. Placeringspolicy May Rotz
9. Stadgar May Rotz minnesfond
10. Testamente och bouppe delning May Rotz minnesfond
11. Budgetutfall jan-april 2024

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 84

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 85

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Christina Nukala-Pengel
Protokollet justeras den 2.7.2024 klockan 13.45 på Skarpansvägen 30.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 86

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan.

Simon Påvals och Egil Mattsson deltog på distans och intygade att ingen obehörig var närvarande.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

FÖRBUNDSSTÄMMANS SAMMANTRÄDE 14.6.2024

§ 87

Enligt § 49 i kommunallagen för landskapet Åland skall förbundsstyrelsen övervaka att stämmans beslut är lagliga, utom i ärenden som rör stämmans inre organisation samt val av styrelse och revisorer. Förbundsstämman höll sammanträde den 14.6.2024. Protokollet finns till påseende på mötet.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen konstaterar att besluten 14.6.2024 tillkommit i laga ordning och kan verkställas.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OCH SYNPUNKTER ÖVER FÖRSLAG - INFORMATIONSHANTERINGSLAG FÖR ÅLAND M.M. SAMT MÅLSÄTTNINGAR OCH RIKTLINJER FÖR DIGITALISERINGEN FÖR ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

§ 88

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar en informationshanteringslag för Åland. Det bygger på anpassningar av rikets informationshanteringslag. Därmed föreslås även ändringar i:

- Förvaltningslagen för Åland
- Offentlighetslagen för Åland
- Landskapslagen om tillgängliga digitala tjänster
- Upphävande av landskapslagen om vidareutnyttjande av information från landskaps- och kommunalförvaltningen

Informationshanteringslag

Förutom att lagen reglerar, förtydligar och definierar informationshantering uppdaterar den även terminologin. Kort sammanfattat behandlar förslaget:

i. Informationsssäkerhet

- Regleringen syftar till att säkerställa att alla offentliga myndigheter på Åland uppfyller grundläggande krav på informationssäkerhet, vilket både ökar samhällets övergripande säkerhetsnivå och förenklar samarbetet mellan myndigheterna genom att alla måste upprätthålla samma säkerhetsnivå.
- Analys och identifiering av data
- Riskbedömning, kontinuitetsplanering och information till allmänheten
- Kryptering
- Behörigheter och loggning

ii. Skapande och elektronisk överföring av informationsmaterial

- Möjligheter till att vidareutnyttja data
- Överföring av informationsmaterial mellan myndigheter

iii. Ärendehantering

iv. Automatiserade beslutsförfaranden

v. Användningen av kakor på den offentliga förvaltningens webbplatser

vi. Elektronisk kommunikation och delgivning

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

- Automatiserat avgörande av ärenden
- Nya bestämmelser om delgivning
- vii. Digitala tjänster
  - Tydligare krav på våra digitala tjänster (utförande, tillgänglighet)

Kommentarer kring förslaget:

En innehållsrik lag som är nödvändig för att komma vidare med gemensamma digitala tjänster för Åland samt för att nå LR:s digitaliseringsmål och riktlinjer (se dokumentet "Målsättningar och riktlinjer för digitaliseringen för Ålands landskapsregering").

- KST arbetar löpande med kartläggning av data samt riskbedömning och kontinuitetsplanering
- KST har ett pågående projekt för upphandling av ärendehanteringssystem. Mer tydliga krav ställs
- KST:s webbplats hanterar kakor
- Regleringen syftar till att säkerställa att alla offentliga myndigheter på Åland uppfyller grundläggande krav på informationssäkerhet. Dessutom föreslås en skyldighet för myndigheter att utreda och informera om risker som är relaterade till informationshantering, användning av informationssystem och verksamhetskontinuitet. Här har KST ett bra påbörjat arbete men lagen ställer högre krav som betyder mer internt arbete kring frågor rörande informationssäkerhet
- Tydligare krav på våra digitala tjänster. KST har idag en e-tjänsteplattform som underhålls och utvecklas regelbundet tillsammans med leverantören
- Mer tydliga krav ställs kring elektronisk delgivning, även den mellan myndigheter.
- Möjligheter till att vidareutnyttja data. Har t.ex. KST tillgång till ett visst dataregister så bör det datat inte begäras in igen av medborgaren/klienten (om det inte finns ett sådant behov)

Tanken är att Landskapsregeringen ska axla ansvaret för de här förändringarna och arbeta för en samordnande digitalisering över hela det offentliga Åland. Genom ett samlat genomförande kan synergieffekter nås, som t.ex. lägre kostnader och delad kompetens.

KST utgår från att det görs en grundligare analys av kostnadseffekten av denna och kommande lagförslag och att man i detta gemensamma åtagande också beaktar fördelningen av finansieringen.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar lämna ovanstående beredning som sitt officiella utlåtande över förslag till informationshanteringslag för Åland.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

UTVÄRDERING AV DEN DIGITALA SÄKERHETEN

§ 89

IT-samordnare Johan Sandén redogör för KSTs lägesbild gällande den digitala säkerheten;

- i. Cybersäkerhet
- ii. Ledning
- iii. Verksamhetens kontinuitet och beredskap
- iv. Dataskydd
- v. Informationssäkerhet
- vi. Riskhantering

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

SOCIALVÅRDSSYSTEMET VIVA SAMT ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRDS VÅRDINFORMATIONSSYSTEM COSMIC

§ 90

ÅDA Ab har upphandlat möjlighet för kommuner och kommunalförbund att få åtkomst till ÅHS vårdinformationssystem, Cosmic, samt option på socialvårdssystemet VIVA.

VIVA är ett socialvårdssystem som tillhandahålls av Cambio Healthcare Systems som avser genomföra en förstudie gällande tillhandahållandet av VIVA för kommuner och kommunalförbund som inleds i januari 2025. Förstudien beräknas vara färdig 31 mars 2025 och senast den 31 maj 2025 behöver man bestämma sig om man vill teckna avtal för VIVA. Om avtal tecknas för VIVA kommer implementeringsprojekt att starta under hösten 2025.

VIVA är ett socialvårdssystem som kan ersätta de nuvarande socialvårdssystem KST idag använder, vilka är Abilita Socialvård samt Abilita Vårdjournal. För att kunna avropa optionen rörande VIVA måste KST först avropa Cosmic.

Vissa kommuner har i dagsläget tillgång till en s.k. extern vårdjournal genom Abilita, något som dock KST inte använder sig av. Den externa vårdjournalen genom Abilita försvinner när ÅHS byter journalsystem från Abilita till Cosmic.

Cosmic måste avropas senast i oktober 2024 och det krävs att 80% av de åländska kommunerna är med och avropar Cosmic för att få tillgång till av EU beviljade resiliensmedel.

Det är upp till ÅHS att avgöra vilken information som kommuner/kommunalförbund får åtkomst till via Cosmic men modulen Cosmic Link möjliggör att;

- KST kan få läsrättigheter till information såsom läkemedelslista
- KST kan föra in vissa uppgifter i systemet, till exempel mätdata, vilket ÅHS får ta del av
- Det finns även en meddelandefunktion mellan KST och ÅHS.

ÅHS kommer inte att se KSTs journal, vilket innebär att då en klient skickas till ÅHS behöver KST fortsättningsvis skicka papper på bakgrund, status, plan osv.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

Läkaren vid ÅHS bär det övergripande ansvaret för läkemedelsbehandlingen vid den enhet hos KST som bedriver omsorg och vård. Således bär läkaren även ansvar för att personal vid enheten utför ordinerade läkemedelsbehandlingar enligt praxis. En närvårdare har inte rätt till självständig yrkesutövning, utan utför sjukvårdsuppgifter enligt anvisning eller delegering från en person med legitimerad yrkestitel, det vill säga en läkare alternativt en sjukskötare vid ÅHS. Det är alltid en läkare som ordinerar läkemedel och sammanställer klientens medicinlista. Sjukskötare vid hemsjukvården på ÅHS delar utgående från denna medicinlista klientens läkemedel i dosetten och för de sammanställda dosetterna till klientens boendeenhet. I stället för dosetter kan klientens regelbundna medicindoser förpackas av apotekspersonal i dospåsar vilket också kräver att det finns en medicinlista som är sammanställd av läkare. ÅHS kan delegera sjukvårdsuppgifter till KSTs närvårdare, exempelvis medicinhantering från dosett till klient.

Trots att en extern vårdjournal/Cosmic Link inte erbjuder direkt och omedelbar nytta för KST:s nuvarande arbetsprocesser, kan det finnas vissa fördelar med Cosmic Link inom de boenden där klienterna har mycket kontakter till ÅHS. Förslagsvis kunde boendena Åkersvängen, Svedgränd och Lagunen ha nytta av systemet.

ÅDA Ab har delgett KST avtalsutkast rörande tjänsteavtal samt huvudavtal mellan avropande part och Cambio, se bilagor 5 och 6.

Huvudavtalet omfattar en lösning för patient- och vårdinformationssystemet som inkluderar en option för ett kommunalt vårdinformationssystem, det så kallad KommunVIS (VIVA). Avtalet syftar till att underlätta en enhetlig installation för alla beställare, med specifika rättigheter att förvärva licenser och tillhörande tjänster för KommunVIS. Tjänsterna omfattar implementering, support, underhåll och utbildning för användarna. Prissättningen baseras på grundlicenskostnader, anpassningar och löpande underhållsavgifter. Avtalet innehåller också bestämmelser om dataskydd och informationssäkerhet som uppfyller aktuella lagkrav.

Tjänsteavtalet för patient- och vårdinformationssystemet mellan kommunerna och kommunalförbunden, det vill säga beställarna och leverantören, reglerar användning, underhåll, och utveckling av systemet. Avtalet fastställer beställarnas rätt till en icke-exklusiv licens med möjlighet att överlåta nyttjanderättigheter till tredje parter vid behov. Leverantören åtar sig att tillhandahålla nödvändiga uppdateringar och uppgraderingar samt att hantera underhåll och supporttjänster för att säkerställa systemets funktionalitet och tillgänglighet. Det specificerar även ekonomiska aspekter såsom kostnader för licenser och tjänster, samt betalningsvillkor. Avtalet är utformat för att möta de förändrade behoven inom vårdverksamheten och säkerställa att systemet förblir anpassat till verksamhetens utveckling under hela avtalsperioden.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

Sammanfattningsvis är det huvudsakliga intresset för KST att få tillgång till förstudien gällande VIVA då VIVA skulle kunna medföra betydande förbättringar jämfört med nuvarande system. Dessutom är det osäkert hur länge Abilita Socialvård samt Abilita Vårdjournal fortsätter att underhållas och utvecklas.

Årskostnaden för Vårdinformationssystemet Cosmic fördelas mellan avropande beställare i proportion till antal användare. För att undvika att KST står ensam som avropare och därmed ensam betalare för Cosmic bör avropet ske med villkoret att KST avropar Cosmic ifall 80% av kommunerna också avropar Cosmic. Om 80% av de åländska kommunerna avropar får Åland tillgång till de beviljade EU resiliensmedlen. KST anser att resiliensmedlen bör fördelas så att finansieringen för de åländska kommunerna och kommunalförbunden underlättas.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar avropa Cosmic under förutsättning att 80 % av de åländska kommunerna avropar. KST tar i ett senare skede ställning till antalet användare. KST önskar även delta i förstudien av VIVA.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt befullmäktiga till förbundsdirektören att avropa Cosmic under förutsättning att 80 % av de åländska kommunerna avropar. KST tar i ett senare skede ställning till antalet användare. KST önskar även delta i förstudien av VIVA.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

KOPPLING TILL KANTA-TJÄNSTEN

§ 91

§ 35/FST 30.3.2023

Landskapsregeringen har 24.1 genom Salome Saar-Bosch informerat KST om att arbetet med kunduppgiftslagen (lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården, RP 246/2022 rd) är på gång med avsikten att lagen ska träda i kraft 1.1.2024. Lagen är en förutsättning för anslutning till Kanta-tjänsterna.

Landskapsregeringen anser att KST med tanke på detta borde delta på utbildningar som ordnas i Finland redan i det här skedet. Landskapsregeringen anser att fast allting ännu inte skulle vara på plats under år 2024, har man genom utbildningarna fått möjligheten att ta del av information som blir relevant i framtiden. Landskapsregeringen konstaterar att utbildningar på svenska ordnas åtminstone av FSKC (Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området).

KST har haft kontakt med FSKC. Hur den svenska utbildningen ser ut och i vilken omfattning den kommer att arrangeras är ännu oklart.

FÖRBUNDS DIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar informera landskapsregeringen om att KST kan ha utbildningarna och det interna arbetet klart till 1.1.2025.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

§ 91/FST 2.7.2024

I riket har tidsfristen för anslutning till Kanta-tjänsten förlängts med två år, vilket numer innebär att tjänstetillhandahållare inom socialvården ska ansluta sig till Kanta-tjänsten senast den 1 september 2026. Tidsfristerna förlängs i riket därför att välfärdsområdena behöver mera tid för

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

att skaffa och ta i bruk de nya informationssystemen. Genom ändringen av övergångsperioden säkerställer man också att det inte krävs betydande investeringar i de informationssystem som kommer att tas ur bruk.

Rörande anslutningen till Kanta-tjänsten har KST fört dialog med nuvarande systemleverantör, Abilita. Det nuvarande gränssnitt av systemen Abilita Socialvård samt Abilita vårdjournal som KST betalar för inkluderar ej möjligheten att göra dem kompatibla med lagring i Kanta. För detta krävs en uppdatering av systemet och systemleverantören har lämnat KST en offert för uppdatering av systemet Abilita Socialvård och en offert för uppdatering av systemet Abilita Vårdjournal. Kostnaden för uppdateringen är betydande.

Då KST står inför ett eventuellt byte av socialvårdssystem bör KST föra en dialog med landskapsregeringen angående tidsfrister i den kommande kunduppgiftslagen. Detta med anledning av att undvika att KST inte behöver investera pengar i nuvarande socialvårdssystem för att tillmötesgå kraven i kunduppgiftslagen om lagring i Kanta-tjänsten ifall KST avser byta socialvårdssystem.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar delge landskapsregeringen ovanstående beredning.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

INKONSEKVENT TILLÄMPNING AV LANDSKAPSLAG OM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

§ 92

Det har visat sig råda oenighet mellan kommuner på Åland, Kommunernas socialtjänst k.f. (KST) och Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) beträffande tillämpningen av 18a § i landskapslagen (2011:114) om hälso- och sjukvård (LL om hälso- och sjukvård). Denna oenighet kring tillämpning och tolkning av nämnda lagrum har bland annat lett till ett antal förvaltningstvistemål som för närvarande är anhängiga hos Ålands förvaltningsdomstol.

Förutom att det råder oenighet mellan åländska myndigheter gällande tillämpning av ifrågavarande lagrum så har myndigheternas ställningstaganden varit inkonsekventa. Denna inkonsekvens har senast blivit tydlig i ett beslut fattat av ÅHS 30.5.2024 (beslut nr 64/2024) med anledning av att KST reklamerat ett antal fakturor som gäller avgifter för utskrivningsklara patienter i enlighet med 18a § LL om hälso och sjukvård.

ÅHS har den 18 oktober 2022 anhängiggjort ett förvaltningstvistemål mot Jomala kommun vid Ålands förvaltningsdomstol. I förvaltningstvistemålet anhåller ÅHS om att förvaltningsdomstolen ska ålägga Jomala kommun att betala avgifter i stöd av 18 a § LL om hälso- och sjukvård. I sin anhållan till förvaltningsdomstolen anför ÅHS att den interna kommunala fördelningen av uppgifter att organisera olika typer av socialvård inte har någon relevans för bedömningen av betalningsansvaret enligt specialbestämmelsen i 18 a § LL om hälso- och sjukvård. Ansvaret ligger enligt ÅHS hos hemkommunen som i ifrågavarande ärende är Jomala kommun. Jomala kommun har anförts att kommunen inte är betalningsansvarig eftersom behovet av socialvård hos patienten är sådant att betalningsansvaret skulle falla på KST. Till detta har ÅHS genom ett bemötande till förvaltningsdomstolen daterat den 17 januari 2023 konstaterat att betalningsansvaret enligt 18 a § LL om hälso- och sjukvård åligger hemkommunen och att det inte kan bestridas på den grund att KST-reformen skulle ha förändrat rättsläget. Jomala kommun har i sin tur anhängiggjort ett förvaltningstvistemål mot KST i Ålands förvaltningsdomstol där Jomala kommun bland annat anhåller om att KST ska åläggas att uppfylla sin betalningsskyldighet gentemot ÅHS för kostnader som är relaterade till förvaltningstvistemålet mellan ÅHS och Jomala kommun. KST har bestridit betalningsansvar.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

I ett likartat ärende har det mellan Mariehamns stad och ÅHS rått oenighet om betalningsansvaret i stöd av 18a § LL om hälso- och sjukvård. I ett brev från ÅHS juridiska ombud till Mariehamns stad den 1 juni 2022 säger ÅHS följande:

”Grunden för att endast hemkommunen bär betalningsansvar mot ÅHS följer alltså direkt av ordalydelsen i 18a § 1 mom. i landskapslagen om hälso- och sjukvård. Där anges uttryckligen att *patientens hemkommun* bär betalningsansvaret i förhållande till ÅHS då förutsättningarna avseende utskrivningsmeddelandet och bedömningen av behov av *kommunal socialservice* uppfylls. ”Kommunal socialservice” måste i ljuset av förarbetena till den åländska socialvårdsreformen även efter KST-reformen förstås som en hänvisning till all socialvård som anordnas inom den kommunala sektorn, oavsett om det faktiska organiseringsansvaret ligger på den enskilda kommunen eller om det har flyttats till den kommunalt samordnade socialtjänsten KST i vilket kommunen är medlem. ”

”Landskapslagen om hälso- och sjukvård har likaså uppdaterats flera gånger efter att landskapslagen om kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2), landskapslag om socialvård (ÅFS 2020:12) samt äldreomsorgslagen (ÅFS 2020:9) trätt i kraft. Till inga delar har regleringen om att det är hemkommunen som ansvarar för bäddkostnaden ändrats. Detta betalningsansvar kan således inte bestridas på den grund att KST-reformen skulle ha förändrat rättsläget, utan betalningsansvaret för bäddavgiften i förhållande till ÅHS ligger entydigt på hemkommunen. ”

KST anhöll 17 maj 2023 om att ÅHS skulle avlyfta betalningsansvar för avgifter enligt 18 a § LL om hälso- och sjukvård i anslutning till det ovan nämnda ärende där det mellan Mariehamns stad, ÅHS och KST rått oenighet om betalningsansvar. På denna anhållan svarade ÅHS den 26 juni 2023 att KST inte i förhållande till ÅHS har eller har haft ett sådant betalningsansvar som avses i anhållan. ÅHS skriver att bestämmelserna i 18a § i LL om hälso- och sjukvård inte ger grund för att KST kan likställas med en kommun eller träda i dess ställe vid tillämpning av lagrummet. KST har enligt ÅHS inte kunnat få ett betalningsansvar gentemot ÅHS avseende avgifterna på basis av 18a § LL om hälso- och sjukvård, oberoende av huruvida det är KST eller hemkommunen som har organiserings- och finansieringsansvaret för socialvården. Denna tolkning innebar i de ovan beskrivna fallen att ÅHS inte beaktade KST:s reklamation av fakturor.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

ÅHS ställningstaganden i ovan beskrivna sammanhang är entydiga. ÅHS bedömer inte vilken myndighet som har det slutliga ansvaret för socialvården utan fakturerar endast hemkommunen. Därmed har KST inget partsförhållande till ÅHS. Trots detta har ÅHS, efter ovan beskrivna ställningstaganden, sänt fakturor som grundar sig på 18 a § LL om hälso- och sjukvård till KST. KST har den 23 februari 2024 reklamerat sådana fakturor bland annat med hänvisning till ovanstående ställningstaganden. Den 30 maj 2024 har ÅHS konstaterat att eftersom det inte råder någon otydlighet kring ansvarsfördelningen för de patienter som fakturorna gäller så har fakturorna skickats till KST. I dessa fall har ÅHS, i strid med sina tidigare ställningstaganden, gjort en bedömning av vilken myndighet som enligt ÅHS ska ansvara för socialvården. Detta har ÅHS i de ovan beskrivna tidigare ärendena ansett att inte är en uppgift för ÅHS.

Som framgår av ovanstående beskrivning och de rättsprocesser som är anhängiga hos Ålands förvaltningsdomstol är det uppenbart att berörda myndigheter måste samverka för hitta principer och riktlinjer som ska följas i alla situationer. Det är inte förenligt med god förvaltning att ha en inkonsekvent tillämpning av lag. Det finns ett brådskande behov att berörda myndigheter samarbetar för att komma överens om ett förfarande som i fortsättningen tillämpas vid utskrivning från ÅHS av patienter som har behov av socialvård. Detta är speciellt angeläget i fall där patientens behov av socialvård kräver utredning och där till exempel ett boende inte kan ordnas inom några dagar framför allt med tanke på patientens mående och behov av anpassningar. Detta är ofta fallet då det gäller patienter som har behov av socialvård och som skrivs ut från ÅHS psykiatriska avdelning.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar lämna ovanstående beredning till styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård samt Ålands landskapsregering. KST önskar att Ålands landskapsregering tar initiativ till dialog i frågan.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

INRÄTTANDE AV TJÄNST

§ 93

Barnskyddet har fyra ordinarie socialarbetartjänster som har ansvar för egna klienter. För att uppfylla det lagstadgade kravet om antalet barn per socialarbetare enligt barnskyddslagen 13 b § 2 mom. har barnskyddet ytterligare en tillfälligt anställd socialarbetare.

Under perioden 1.1-11.4.2024 har 265 barnskyddsanmälningar gällande 196 barn inkommit (jmf 1.1-9.4.2023: 181 anmälningar, 137 barn). Av dessa är 244 behandlade inom sju vardagar och 7 är försenade. Enbart inom mars månad inkom 95 barnskyddsanmälningar. Det är en ökning på mer än 30 % jämfört med samma tid året innan.

För att säkerställa en fortsatt tillräcklig bemanning och därmed efterleva barnskyddslagens krav har verksamhetsområdet Barnskydd behov av att inrätta en till ordinarie tjänst som socialarbetare. Tjänsten är beaktad i förvaltningens budgetförslag inför år 2025.

Organisationen tampas med att lyckas tillsätta vikariat och tidsbegränsade anställningar varför det är av vikt att tjänsten på Barnskyddet inrättas som ordinarie redan i år.

Enligt kommunalförbundets förvaltningsstadga, antagen av förbundsstämman 13.11.2020, § 4 är det förbundsstyrelsen som inrättar tjänster.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen inrättar en tjänst som socialarbetare på barnskyddet. Uppgiftsrelaterad lön 4 090,74 euro/månad. Behörighetskrav i enlighet med gällande lagstiftning.

35 000 euro omdisponeras inom verksamhetsområdet från köp av tjänst till löner och lönebikostnader.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

MAY ROTZ PLACERINGSPOLICY

§ 94

§ 6 / May Rotz fondstyrelse 27.05.2021:

Förvaltningen av minnesfondens aktieportfölj sköts enligt avtal av Ålandsbanken. Avtalet är uppgjort enligt så kallad diskretionär förvaltning. Denna förvaltningstyp är väldigt dyr i form av höga avgifter/provisioner till banken och det finns ingen garanti för att det skulle generera högre avkastning än traditionell fondplacering. Den bidrar också till högre belastning för administrationen i form av att redovisningen tar tid att hantera och värdeförändringarna mellan åren kan bli väsentliga. Det bör ifrågasättas om den här förvaltningstypen faktiskt är bättre än att förvalta medlen via en högavkastande fond. Vår åsikt är att en annan typ av kapitalplacering är mer lämplig för May Rotz minnesfond.

BESLUT:

Styrelsen beslöt ge förvaltningen i uppdrag att hitta mer kostnadseffektiva sätt att förvalta pengarna. Förvaltningen informerar styrelsen vid nästa möte om val av förvaltningstyp.

§ 6 / May Rotz fondstyrelse 2.6.2022

Ekonomiförvaltningen skickade i slutet av mars ut en förfrågan till Ålandsbanken, Andelsbanken och Nordea om de kan erbjuda placering i en s.k. utdelningsfond, där placerade medel är tilltänkta att stanna i fonden över tid och utdelningen fördelas enligt fondens ändamål eller återinvesteras. Fonden bör innehålla aktier och utdelning erhållas i euro. Därefter har ekonomiförvaltningen inte prioriterat detta ärende.

I början av april meddelade Ålandsbanken att banken har tagit beslut om att införa negativ ränta på inlåningskonto. Vid vidare diskussioner med KST:s kundrådgivare stod det klart att KST inte kommer att debiteras någon minusränta så länge Ålandsbanken sköter portföljförvaltningen av May Rotz medel.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

Ekonomiförvaltningen föreslår att vi just nu fortsätter med det befintliga upplägget och tittar vidare på olika placeringsalternativ.

BESLUT:

Styrelsen beslöt ge förvaltningen i uppdrag att se över förvaltningen och informera styrelsen vid nästa möte om val av förvaltningstyp.

—

§ 6 / May Rotz fondstyrelse 1.6.2023

BESLUT:

Styrelsen beslöt att inhämta experthjälp.

—

§ 3 / May Rotz fondstyrelse 03.06.2024

Söderberg & Partners har anlåtats för att göra upp en placeringspolicy, se bilaga 3.

Förvaltningen föreslår att fondstyrelsen godkänner placeringspolicyn och att Ålandsbanken fortsättningsvis handhar kapitalförvaltningen men i enlighet med den nya policyn.

BESLUT:

Styrelsen beslöt godkänna förslaget.

—

§ 94/FST 2.7.2024

Bilagor:

Placeringspolicy

Stadgar för May Rotz minnesfond

Testamente May Rotz

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

Enligt punkt 7 i stadgarna för May Rotz minnesfond framgår att direktiv om fondens förvaltning utarbetas av fondstyrelsen och fastställs av Omsorgsförbundets (d.v.s. KST:s) styrelse.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen fastställer placeringspolicyn för May Rotz minnesfond och godkänner att Ålandsbanken fortsättningsvis handhar kapitalförvaltningen i enlighet med den nya policyn.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

BUDGETUTFALL JAN-APRIL 2024

§ 95

En resultaträkning för perioden jan-apr 2024 jämfört med motsvarande period föregående år återfinns i bilaga 11. Perioden utgör 4/12, d.v.s. 33 %, av budgetåret.

- Verksamhetsintäkterna för perioden jan-apr uppgår till 10,8 Meur (33,3 % av helårsbudgeten om 32,3 Meur).
- Verksamhetskostnaderna för perioden jan-apr uppgår till 11,5 Meur (32,0 % av helårsbudgeten om 36,0 Meur).
- Verksamhetsbidraget uppgår till -0,8 Meur för perioden jan-apr (helårsbudget -3,7 Meur).
- Därtill kommer landskapsandelar om 1,4 Meur (helårsbudget 4,3 Meur).

Verksamhetsintäkter

- Ersättningar från kommuner faktureras enligt budget och slutregleras vid bokslutet.
- Budgeterade övriga försäljningsintäkter avser främst försäljningsintäkter för Fixtjänst.
- Som avgiftsintäkter redovisas de avgifter som faktureras klienterna, exempelvis vård-, upphålle- och matavgifter. Här redovisas även barnskyddets intäkter och återkrav av utkomststöd. Avgiftsintäkterna för perioden ligger något över budgeterad nivå.
- Budgeterade understöd och bidrag avser:
  - Ersättning för skyddshem (270 000 euro), för vilket ett förskott om 253 000 euro har erhållits från landskapsregeringen.
  - ESF-projektmedel om 200 000 euro för projektet ”Framsteget” avseende dagverksamhet inom social rehabilitering. Projektet är i uppstartsfasen och ersättning utbetalas efter redovisning som sker varje halvår.
  - Ett anslag om 200 000 euro avseende samarbetsstöd från landskapsregeringen samt kompensation för de ökade kostnaderna för färdtjänst på grund av ändring av taxan för kollektivtrafik. Ärendet behandlades i förbundsstyrelsen 11.6.2024 och blev återremitterat.
  - Medel från landskapsregeringen om 75 000 euro för utbildningar inom socialvården. Ersättning utbetalas efter det att kostnaderna redovisats.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

- Ersättning från FPA för företagshälsovård om 45 000 euro. Ansökan om ersättning görs för hela kalenderåret i efterhand. En uppskattning av ersättningsbeloppet görs vid bokslutet.
- Övriga verksamhetsintäkter består huvudsakligen av hyresintäkter och ersättningar från ÅHS avseende andel av vissa klienters kostnader för boende utanför Åland. Intäkterna ligger något över budgeterad nivå.

Verksamhetskostnader

- Löner och lönebikostnader ligger innanför budget (29,3 % förbrukat).
- Köp av tjänster ligger på 36,3 % av budgeterade kostnader. Budgeterade köp av tjänster för funktionsservice ligger på 39,8 % av budget, medan köp av tjänster för övriga verksamhetsområden ligger under budgeterade nivåer.
  - Köp av tjänster för personlig assistans ligger på 46,6 % av budget eller drygt 162 000 euro högre än 4/12 (33 %) av budgeterat anslag, då KST efter upphandling kan förverkliga den lagstadgade och beviljade servicen i högre utsträckning än tidigare samt en förskjutning från lönekostnader till köp av tjänster har initierats i mars månad.
  - Köp av boendeplatser utanför Åland ligger på 42,8 % av budget på grund av avsevärt högre dygnspriser för samtliga 12 klienter. Kostnaderna är närmare 113 000 euro högre än 4/12 (33 %) av budgeterat anslag.
  - Köp av tjänster avseende färdtjänst och stöd för rörligheten ligger på 38,1 % av budget och kostnaderna är 110 000 euro högre än 4/12 (33 %) av budgeterat anslag. KST har haft ett ökat klientantal och klienterna utnyttjar servicen mer än under tidigare år (återhämtning från pandemiperioden). Därtill bedöms ändringen av kollektivtrafikens taxa, som innebär att självriskan för färdtjänsten är 2,50 euro per enkelresa oberoende av resans längd, ha medfört ökade kostnader. Utfallet för perioden jan-apr är 64 000 euro högre än motsvarande period föregående år och budget 2024 ligger under utfallet för 2023.
  - Köp av boendeplatser på Åland ligger på 37,7 % av budget och kostnaderna är 76 000 euro högre än 4/12 (33 %) av budgeterat anslag. För april har en klinikfärdigavgift om 38 000 euro tagits upp som en resultatreglering. Antalet klienter och vård dygn är lägre än budgeterat, medan dygnspriserna är högre än budgeterat för i princip alla klienter och det har funnits ett ökat vårdbehov för enskilda klienter under perioden.
- Understöd för perioden ligger på 37,7 % av budget. Budgeterade understöd för vuxensocialarbete ligger på 39,4 % av budget och för funktionsservice på 35,8 % av budget, medan kostnader för understöd för övriga verksamhetsområden ligger under budgeterade

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	2.7.2024	6/2024

nivåer. Kostnaderna för utkomststöd är närmare 47 000 euro högre än motsvarande period föregående år och drygt 75 000 euro högre än 4/12 (33 %) av budgeterat anslag. När det gäller funktionservice fördelar sig kostnaderna för stöd för bostadsanpassningar och redskap inte jämnt under året och dessa understöd är anslagsbundna.

- Hyreskostnader samt övriga verksamhetskostnader ligger något under budgeterade nivåer.

Övriga poster

- Landskapsandelarna följer budget.
- Räntekostnaderna fördelar sig inte jämnt under året och periodisering av räntor görs endast till bokslutet. Räntorna har dock stigit sedan budgeten för 2024 gjordes upp.
- Avskrivningar enligt plan har tagits upp som 4/12 av utfallet för 2023 i resultatet för både 2023 och 2024, då felberäkningar har upptäckts i budget 2024. Slutliga avskrivningar och avskrivningsdifferens beräknas till bokslutet.

Likviditet

- Kassa och bank 4,3 Meur per 31.5.2024.

Under 2024 ska de lån hos Ålandsbanken som övertogs vid överlåtelsen av Fixtjänsts verksamhet, vilka per 31.5.2024 uppgår till 238 583,06 euro, omförhandlas. Upptagande av lån för finansiering av förbundets övriga investeringar beräknas ske senast då projektet med renovering av Blåbärsstigen sätts igång. Innan dess planeras förbundets likviditetsplan fastställas.

Sammanfattning

Utfallet för perioden januari-april visar på en oroväckande kostnadsutveckling vad gäller köp av tjänster och utkomststöd. Löner och lönebikostnader, vilka utgör förbundets största kostnadsslag, ligger dock under budgeterade nivåer och kompenserar än så länge för ovanstående kostnadsökningar.

I juni betalas semesterpenningen ut samtidigt som de allmänna löneförhöjningarna och fördelning av den lokala justeringspotten verkställs för första gången. Löner och lönebikostnader ser än så länge ut att ligga under budget även efter dessa utbetalningar. Därtill förväntas personalkostnaderna inom personlig assistans sjunka under andra halvåret.

Helårsprognosen som togs upp på förbundsstyrelsens möte 21 maj och baserade sig på utfallet för perioden januari-mars visade på ett resultat nära budget. I denna prognos gjordes ingen uppskattning av förändringen av förbundets semesterlöneskuld, vilken under de senaste åren har

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

2.7.2024

6/2024

inneburit ökade kostnader. Ju tidigare en årsprognos görs under året, desto fler osäkerhetsfaktorer finns det. Prognosen som görs i augusti kommer att utvisa hur kostnadstrenden utvecklats och i samband med behandlingen av denna förväntas styrelsen ta ställning till om en begäran om tilläggsbudget är aktuell.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen antecknade informationen till kännedom.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks